

Finansdepartementet
Skatte- och tullavdelningen
103 33 STOCKHOLM

Stockholm
2009-02-17

Ert dnr
Fi2008/5181

Vårt dnr
2009/031

Angående betänkandet om beskattningstidpunkten för näringsverksamhet, SOU 2008:80, (SamRob).

Näringslivets Regelnämnd NNR har tagit del av det presenterade betänkandet och önskar lämna följande synpunkter.

I det aktuella betänkandet presenterar utredningen en stor mängd förslag som syftar till att skapa ett system med materiell frikoppling mellan redovisning och beskattning. Utredningen har under fyra år arbetat intensivt med den komplexa uppgiften att utreda förutsättningarna för en frikoppling mellan redovisning och beskattning. Det huvudsakliga skälet för att utredningen slutligen presenterat förslag till frikoppling bedöms vara de förändrande förutsättningarna för normgivningen på redovisningsområdet. NNR avser inte primärt att diskutera hur ett system bör utformas och om frikoppling är lämpligt eller inte utan väljer att lyfta fram frågan om förväntade effekter och beskrivningen av förväntade konsekvenser.

NNR finner att det hade varit mycket önskvärt om utredningen hade analyserat möjligheterna och förutsättningarna för ett fortsatt partiellt system med utgångspunkt från dagens system som bör kunna utvecklas och förfinas för att kunna anpassas till nya förutsättningar i framtiden.

Beträffande utredningens uppdrag som sådant är det för flertalet politiker/beslutsfattare etc. sannolikt en mycket abstrakt materia. Det är sannolikt inte många som kan bilda sig en uppfattning om vad de förväntade effekterna blir för berörda företag och samhället i stort. I detta perspektiv tycker NNR att den konsekvensanalys som presenteras är för abstrakt, för smal och ger för flertalet politiker/beslutsfattare inte tillräcklig konkret information om de förväntade konsekvenserna.

Mot bakgrund av ett komplext och abstrakt område borde utredningen försökt utnyttja konkreta exempel för att tydliggöra de förväntade effekterna med avseende på olika typer av frekvent förekommande transaktioner, företag i olika branscher etc. som med hög sannolikhet kan bedömas påverkas av utredningens förslag. Ett sådant konkret exempel skulle vara arbetet med att upprätta inkomstdeklaration. Tankarna på att använda några former av

exempel avfärdar utredningen dock i den konsekvensanalys som presenteras p.g.a. av att skillnaderna mellan olika företag anses vara för stora. Det finns ingen som kan säga vad som händer i morgon, men det går att göra en kvalificerad analys och med konkreta illustrationer blir framställningen väsentligt mycket tydligare än att endast verbalt belysa frågan, trots att exempel alltid blir förenklingar. Förslaget ska hur som helst tillämpas av en stor mängd företag och i detta perspektiv är det centralt att visa på vad förslagen konkret innebär för företagskollektivet.

Utgångspunkten för den konsekvensanalysen som presenteras är primärt att beskriva effekterna för den administrativa bördan och de statsfinansiella konsekvenserna. För de statsfinansiella effekterna finner NNR att utredningen gör ett seriöst försök att skatta effekterna givet den information som finns tillgänglig. Vi finner dock att slutsatserna av analysen måste kopplas ihop med analysen om effekterna för företagen. Här borde det enkelt uttryckt råda en invers relation, d.v.s. en försvagning av statsfinanserna är positivt för företagen och omvänt. Enligt vår uppfattning är utgångspunkten för analysen för snäv. Även om nuvarande regeringen trycker hårt på frågan om den administrativa börda är det högst sannolikt andra aspekter kopplade till utformning av regler som är viktigare för företagen och samhället i stort. Frågan om obeskattade reserver är en sådan frågeställning som borde belysas utifrån fler perspektiv än administrativ börda genom att företag i kapitalintensiva branscher med förslaget riskerar att få en väsentligt högre beskattning i förhållande till dagens regler, vilket även framgår av beräkningarna av de statsfinansiella effekterna.

Att genomföra de åtgärder som utredningen presenteras får bedömas vara en mycket omfattande reform. I detta perspektiv kan det antas att det uppstår en stor omlägningsproblematik, givet att förslagen blir en realitet. Att företagen t.ex. ska gå igenom ”post för post” är ett omfattande arbete som borde ha varit en given fråga för utredningen att belysa omfattningen av. Därtill finns det sannolikt ett stort behov utbildning och ett ökat behov av konsulttjänster som tillsammans innebär betydande merkostnader, vilket är frågor som överhuvudtaget inte diskuteras i betänkandet. Utredningen diskuterar kortfattat omställningsproblematiken för frågor relaterade till anpassning av administrativa system och etablering av ny praxis. Enligt NNR kan utredningens förslag liknas vid en form av investering där hypotesen är att vinster ska uppstå i framtiden. Problemet är dock att kalkylen i sig innehåller många osäkra parametrar och därtill belastas med stora omlägningsproblem som gör att avkastningen i slutändan t.o.m. riskerar att utebli eller bli negativ. Reformen kan därmed betraktas som ett verkligt högriskprojekt.

NNR finner att den ursprungliga andemeningen för utredningen är lovvärd men i fall som detta visar det sig att verkligheten är långt mer komplex än vad någon kunde förutse när utredningsdirektiven författades. Komplexiteten gör att utredningen inte förmår att presentera ett fullvärdigt förslag som gör att alla nödvändiga delar faller på plats. NNR avstyrker utredningens förslag mot bakgrund av att frågan om de förväntade konsekvenserna inte har diskuterats och belysts på ett sådant sätt som krävs för förslag av den dignitet som presenteras i betänkandet.

Med vänliga hälsningar

NÄRINGSLIVET REGELNÄMND

Tomas Lööv